

СИСТЕМА СТРАХУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РИЗИКІВ

студент Андросов Є. М.

(наук. керівник к.е.н., доц. Сотник І. М.)

На сучасному етапі у розвинених країнах світу показник приросту ВВП за рахунок впровадження нових технологій становить 60-90 %, тоді як в Україні він складає менше одного відсотка. Також у розвинених країнах найбільш інноваційно-активними є такі галузі як авіакосмічна, електроніка, виробництво комп'ютерної техніки та фармацевтична, тобто наукоємні, а в Україні основними напрямками інноваційної активності за видами економічної діяльності в останній час були: виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, машинобудування і хімічна та нафтохімічна промисловість, металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів та інші.

Збереження вище зазначених тенденцій розвитку інноваційної діяльності в Україні порівняно з напрямками інноваційного розвитку в розвинених країнах, не є доцільним. Проте цьому сприяє традиційна економіка, яка формує суперечливу основу для інновації. З одного боку, вона створює фінансову основу, але з іншого – традиційний інституціоналізм виступає опором інноваційному процесу в Україні. Поруч з цим в країні існує великий перелік проблем в інноваційній політиці, для рішення яких необхідно провести ряд трудо-, фінансомістких заходів і перетворень в державі, при відсутності достатньої кількості ресурсів для вирішення зазначених питань. Ці негативні фактори створили ситуацію, коли суб'єктам господарювання в Україні не вигідно займатися виробничою діяльністю у наукоємних галузях, які потребують впровадження інновацій, а вигідніше залишатися за умов так званої „товарної економіки”. Як наслідок, в порівнянні з розвиненими країнами в Україні низький попит на інновації. В свою чергу, якщо немає достатнього попиту, то і немає пропозиції.

Як уже зазначалося, процес розробки та впровадження інновацій потребує значних вкладень коштів. Тому головною умовою створення “попиту на інновації” є забезпечення на державному рівні сприятливих умов для інвестування. Вагомою проблемою в інноваційному інвестуванні є нейтралізація головного стримуючого фактора – інноваційного ризику. Вплив цього ризику може бути значно зменшений шляхом створення *системи страхування*

інноваційних ризиків (ССІР). Актуальність розроблення останньої полягає у підвищенні впевненості інвесторів у поверненні своїх коштів і отриманні прибутку від інноваційного бізнесу. Зменшення інноваційних ризиків буде досягатися завдяки заохоченню страхових компаній надавати свої послуги і інвестицій інноваційному бізнесу на пільгових умовах для страховиків. Страхові премії страховикам будуть виплачуватись з регіональних бюджетів або бюджетів інших рівнів, які вже раніше використовувались на пряме фінансування інноваційних проектів. Це збільшить ефективність використання бюджетних коштів. Також, необхідно створити державний орган, який консультуватиме суб'єктів інноваційного бізнесу щодо зменшення ризиків на кожному етапі розробки і впровадження інноваційних проектів. Таким чином, ССІР зменшить інноваційні ризики і надасть більшої впевненості інвесторам. Як результат, буде спостерігатися покращення фінансування і розвитку інноваційної діяльності в Україні.

До головних суб'єктів інноваційного процесу, які братимуть участь у процесі інвестування і використовуватимуть ССІР, слід віднести: інвесторів, інноваційний бізнес (суб'єктів господарювання, які розробляють, впроваджують і реалізують результати інновацій), страхові компанії і державу.

На наш погляд, завдяки впровадженню ССІР знайдуть вирішення наступні питання:

1) підвищення зацікавленості інвесторів у розвитку інноваційного бізнесу шляхом зниження ризиків, пов'язаних з цією діяльністю;

2) залучення страхових компаній до участі в капіталі суб'єктів інноваційного бізнесу і надання їм нового ринку реалізації своїх послуг на пільгових умовах;

3) активізація діяльності новаторів завдяки оплаті послуг страхових компаній за рахунок коштів бюджетів різного рівня, що забезпечить залучення значних обсягів інвестицій в інноваційну діяльність.

Отже, завдяки ССІР стане можливим формування таких умов «гри», які зацікавлять всіх потенційних учасників у розвитку інвестиційно-інноваційних процесів. Також, з часом, можна прогнозувати виникнення синергетичного ефекту як позитивного результату взаємодії вище зазначених суб'єктів.